

Véget ért a len-kenderipari vándorgyűlés

Tegnap délelőtt 9-kor „A lenfonóipar fejlesztésének irányelvei” címmel Reményi István, a Budapesti Lenfonó- és Szövőipari Vállalat igazgató-főmérnöke tartott előadást a vándorgyűlés résztvevőinek. Korreferátumot mondott dr. Domes Ottó, a Textilipari Kutatóintézet tudományos munkatársa. Az előadást vita követte.

A vándorgyűlés dr. Tömörkényi László Kossuth-díjas nyugalmazott főmérnök, a Textilipari és Műszaki Tudományos Egyesület szegedi csoportja tiszteletbeli elnökeinek zárszavával ért véget.

Új filmek — iskolásoknak

Az Iskolai Filmintézet munkatársai 25 új oktatófilm forgatását tervezik ebben az évben. Tizenegy már az év első felében elkészült. Egyebek között elkészült a *Hogyan épülnek a házak* című kétrészes oktatófilm az alsótagozatos általános iskolai tanulók részére.

Az év második felében fejezik be a *Budapest irodalmi emlékei* című, középiskolásoknak szóló filmet.

Sivár homok, vagy kincsesbánya?

Jövedelmező gazdálkodás megalapozása a sövényházi Árpád vezér Tsz-ben

A sövényházi Árpád Vezér Tsz idei termése is bizonyítja: nem a föld gyengeségén múltott évek óta tartó szegényes aratásuk. A gazdaság főagronómusa tényekkel érvelt, amikor kijelentette: Azt hittem, sivár homokra kerültem; most látom, valóságos kincsesbánya van itt.

Persze, a közös gazdaságban is szív és szakértelem kell e „kincsesbánya” kiaknázásához. És csakis a közösség javára! Mert akadnak e gazdaságban olyan emberek, akiknek „pénzt termelt” a közös határ. Jogi talan prémiumok és a jövedelem elherdálása jellemző — a hozzá nem értés mellett — a korábbi gazdasági vezetést. Mintegy másfél éve új elnök és főagronómus került a tsz-be. Wojnárovics László tsz-elnök tapasztalt szakember. Régi ismerőse sövényháza egykori zsellereinek, hiszen a grófi birtok egyik intézője volt.

Becsület, emberséges magatartásért szerették, s most saját közös „uradal-mukban” egyhangúlag választották elnökükké. Gazdaságuk megerősödését várják tőle és Lázár Lajos főagronómustól.

Eltértek a hagyománytól

Van-e biztató jele a közös előrelépésnek? Van, két-
tő is. Az idei aratás tényei és a gazdaság fejlesztésének reális tervezése.

Az aratás megmutatta, hogy van a sövényházi homokban erő, van a szövetkezeti tagokban gazdaszellem. De szóljanak a tények: 60 holdas búzabúzában megkésztetődött a terméshez. A burgonya eddig 30 mázsát termelt holdanként, most 60 mázsán felül lesz. 50 hold napraforgó 8 mázsa átlagot ígér, korábban 2—3 mázsa volt. Igaz, a laza munkaszervezés lehetővé tette, hogy a tagok otthon fejték ki a napraforgó tányérokat. S ki tudja, hová „pattogott szét” a termés egy része. Az új vezetőség

idén nem méltányolta ezt a hagyományt. Gépesítették a növény művelését, aratását kombájnokkal tervezték. Gyökeresen változtattak a talaj-előkészítésen. Szerves- és műtrágyával serkentették a homok termőerejét. Jövőre 7 ezer 900 mázsa műtrágyát kapnak. 150 hold tarlón már szétterítették 500—600 mázsát.

Felmérték a lehetőségeket

Tavasszal egy bizottság felmérte az Árpád vezér Tsz gazdasági erejét és lehetőségeit. Ennek alapján tervezték meg a tsz fejlesztését. Jövő évben 50 fős tehénészetet létesítenek elő-hasi úszókból. Persze, megfelelő istállót is kell építenek. Kicsérlik a kocaállományt. Tavaly hoztattak 30 Corvald fajta, még 20 darabot vásárolnak. Idén 450 hizosertésre szerződtek, vagyis többre, mint eddig együttvéve. Lázár Lajos főagronómus a hízalás statisztikájára hivatkozott: 1963-ban 24 kiló takarmány kellett egy kiló hús előállításához, tavaly már 13—14 kilót használtak fel. Bevezették a táptakarmány adagolását, s idén mindössze 4,5 kiló abraktakarmányt etettek fel egy kiló hús előállításához.

Meghonosítják a zöldbor-sótermesztést. Jövő évben 30 holdat vetnek be, a területet másodvetéssel is hasznosíthatják. Több napraforgót és burgonyát termesztenek, ami jó pénzt hoz a közös pénztárba.

Ki-ki munkája szerint

A gazdaság megerősödése végső fokon a szövetkezeti gazdák szorgalmán, jó munkáján múlik. Az emberek többsége cselédkenyérre nőtt fel, hozzácsokolt a kemény munkához. A hozzá nem értő tsz-vezetés azonban érdektelenné tette a közös munkában. Rossz nevelést kaptak, nem fejlődött ki bennük a szövetkezeti gazdaszellem. A közösségben van munkaerő, hiszen többen máshová járnak dolgozni. Amennyiben a tsz megfelelően fizet, megnyeri magának az „ingázókat”. Július végén is mintegy 40 fiatal kapált a közös határban. Ezekre számíthatnak. A tsz igazgatósága úgy tervezi, hogy — amint pénzügyileg rendbe jönnek — készpénzzel fizeti a közös munkát. Teljesítményükben dolgoznak majd a tagok. Így ki-ki munkája szerint kapja a fizetését. A tsz adottságait hasznosító, hozzáértő gazdálkodás, a szak-szerű vezetés és az igazságos javadalmazás bizonyára meghozza azt a változást, amit a szövetkezeti gazdák remélnek.

B. Ö.

Fiatalok dicsérete

Az ifjúság életkori sajátosságaihoz tartozik, hogy különös örömmel vállalkozik szokatlan erőpróbákra, odaadást, lelkesedést igénylő feladatokra, romantikusnak ígérkező munkákra, mert mindez közelebb hozza a fiatalokhoz a már annyira óhajtott felnőttkort. Erthető hát, ha oly sokan jelentkeztek az idén is a diákfiatalok közül a felelősségteljes munkát és a vele járó méltó elismerést ígérő önkéntes ifjúsági építőtáborokba. Június 27-én 31 központi, s 8 önálló egyetemi építőtábor nyitotta meg kapuit, s azóta négy tur-nusban mintegy 27 ezer fiatal áll kététes időközönként munkába. Most, július 25-étől már a harmadik váltás dolgozik, aztán még egy csoport következik, s augusztus 21-től jön egy kis pihenés, majd az új tanév.

Most még dolgoznak. Huszonnégy táborban mezőgazdasági munkát — növény-ápolást, zöldség- és gyümölcszedést — végeznek; négy helyen csatornaépítésben és patakszabályozásban segítkeznek; részt vesznek Balatonszabadinál a műút építésében, Révfülöpön a vasúti rekonstrukcióban és Százhalombattán a vegyipari létesítmény munkálataiban. Az egyetemisták közül sokan saját egyetemük építésében, fejlesztésében vesznek részt. És „terven felül” az árvíz-károk helyreállításából is kivesszik részüket a fiatalok; például Répcelakon és Bükön ilyen jellegű ifjúsági építőtábori létesített a KISZ.

A felnőttek közül a mindent számokkal mérők gyakran kérdezték: kifizető-dők-e az építőtáborok. S különösen kétédes hang-súllyal szólnak, amikor az új-ságokban arról olvasnak, hogy sok-sok pénzért — a Helvéciái Állami Gazdaság szikrai üzemejében például 2 millió forintért — állandó jellegű táborokat építenek, korszerű hálózobákkal, társalgókkal, fürdőszobákkal, jól felszerelt konyhákkal és éttermekkel. Ilyenkor azt mondják: többbe kerül a leves, mint a hús. Pedig tévednek, nagyonis tévednek.

Mert számoljunk egy kicsit. Az ifjúsági építőtáborok akkor működnének, amikor a mezőgazdaságban és az építkezések-nél a legnagyobb szükség van a munkáskézre. Nélkülük sok zöldség és gyümölcs szedetlenül megöregedne, meghoradna. Avagy idézzük a Balatonszabadi mellett vezető műút építésvezető-mérnökének véleményét: „Ami a fiatalok nem egészen két hónap alatt megcsinálnak, azt a munkát nélkülük egy év alatt sem végeznék el az Építő Vállalat, mert erre a munkára nem kapnának embert a környéken...”

Ami pedig ezenkívül a fiatalok munkáját illeti: idei összesítő adatok még

nincsenek, de rendelkezünk a tavalyi számokkal, s összehasonlítással ez is sokatmondó. Tavaly „csak” 24 és fél ezer fiatal dolgozott a táborokban, s összesen 91 500 köbméter földet termeltek ki, 26 ezer kilométer csatornát, 2000 méter töltést építettek körülbelül 4800 katasztrális hold földet tettek hasznosíthatóvá, 100 ezer mázsa gyümölcsöt és zöldséget takarítottak be, felkötözték 1600 hold szőlőt, s 140 ezer munkaórát teljesítettek a növénytermelésben.

Mindez önmagáért beszél. Pedig, ha az építőtáborok „tisztá haszon” rovatát nézzük, akkor nem feledkezhetünk meg az egyik legfontosabbról, a pedagógiáról sem. Kiváló nevelési tényező ez a kététes önkéntes munka, hiszen hasznos irányba terelődik a fiataloknak a szülői otthontól, rövid időre szóló „kiróppenési” törekvése, kalandvágya életközben ismerkednek meg a fizikai munkával, önállóságot tanulnak — s ami minden-nél fontosabb: saját munkájuk, erőfeszítésük révén nagyon-nagyon közel kerülnek ahhoz, hogy igazán meguké-kozzék a hazánkat, szocializmust építő hazánkat.

Hogy mit jelent ez a munka, azt azok tudják igazán, akik még ma is legszebb, legromantikusabb emlékeik között őrzik, hogy két évtizeddel ezelőtt részt vettek a Margit-híd útburkoló köveinek csillésében, vagy a romok eltakarításában, a közlekedés helyreállításában. Ezek a ma már felnőtté vált akkori fiatalok, most is pontosan tudják, hol, s mit csináltak, mi az ő kezük munkája. S büszkéik rá, azt a kis útszakaszt, azt a néhány csille bazaltkővet — amit talán azóta már ki is cseréltek — sokkal közelebb érzik a szívükhöz, mint amit a hivatásos útépítők raktak a helyére.

És ez az érzés érteti meg igazán, milyen nagy jelentősége van a nemzetközi cseretáborozásoknak is. Az idén 400 magyar fiatal vesz részt a külföldi építőtáborok munkájában, s ugyanannyi szovjet, csehszlovák, NDK-beli, lengyel és jugoszláv fiatal foglalkoztatunk mi is. S kell-e bizonygatni, hogy a szűzföldi iskolaépítések, vagy a lengyelországi Gliwice-i ipari kombinát munkálataiban milyen mélyen fonódhat érzel-mileg is össze a szocialista hazafiság a proletár nemzetköziséggel, a szomszédos testvéri népek igazi megbecsülésével.

A KISZ önkéntes építőtáborai tehát nagyon hasznosak pedagógiai, politikai, erkölcsi, sőt anyagi vonatkozásban is. Megérdemlik az e táborokban dolgozó fiatalok a felnőtt társadalom leg-
színtibb megbecsülését és elismerését.

T. L.

Fórumok, ahol igazságot szolgáltattak

Szopora jószág a panasz, s okkal születik, vagy ok nélkül — mindenképp jó, ha van fórum, ahol kivizsgálják és igazságot szolgáltatnak. Az üzemen belül ilyen fórumok a munkaiügyi döntőbizottságok, tevékenységük az érdekképviselet fontos része.

1

— Milyen ügyek fordulnak elő leggyakrabban?

A kérdést Antal József-nének, a munkaiügyi döntőbizottság elnökhelyettesének tettük fel a Magyar Kábel-művek szegedi gyáregységében. Elmondotta, hogy zöm-mel selejtkártérítési problémák foglalkoztatják a bizottságot. Szerencsére a panasz jóval kevesebb, mint az előző években: idén mindössze 17 ügyet kellett tárgyalniuk.

Sajnálatos, hogy a dolgozók gyakran fordulnak hozzájuk olyan panasszal, melynek nincs létjogosultsága. Ez derült ki például a legutóbbi tárgyalás során, amikor is a döntőbizottság elismerte a vállalati eljárás helyes voltát, s megítélte a jogosan felszámított selejtkártérítési összeget a panasztevő ellen.

Természetesen születnek helyt adó határozatok is. A műanyagüzem egyik dolgozója visszakapta a fizetéséből levont összeget, mivel bizonyítást nyert, hogy a selejt géphibából adódott.

A kábelgyári szakszervezeti vezetők átérték, hogy a döntőbizottsági munka komoly felelősséggel jár, hiszen esetenként ok a „mérleg nyelve” a két vitázó között. Örömmel veszik elő a statisztikát, amely évről évre nyomonkövethető panaszcsökkenést mutat, s arra is büszkéik, hogy fellebbezés folytán kevés ügy kerül tovább tőlük a Csongrád megyei Munkaiügyi Döntőbizottság elé. Munkájukhoz gyakran igényelnek segítséget dr. Koy Tibornétól, a gyáregység jogtanácsosától, s ő mindig készséggel áll rendelkezésük-re.

2

A ruhagyár munkaiügyi döntőbizottságának elnöke, dr. Klonkay Gyula szintén

Helytadó és elutasító határozatok Körülfekintő eljárás Megfelelni a bizalomnak

örvendetes javulásról számol be. Úgy látja, hogy az utóbbi időben sokkal meg-lapozottabbak a vállalat selejtkártérítésre vonatkozó ítéletei, s mivel jogosságuk-hoz az esetek nagy többségében nem fér kétség, a dolgozók ritkábban élnek panasszal.

A bizottság elé került ügyek száma valóban csekély a munkaiélszámhoz viszonyítva. Ez évben mindössze 21.

Csináltunk egy kis statisztikát. Hét selejtkártérítési panaszra három helyt adó, két, fele részben helyt adó és két elutasító határozat felel. Tárgyaltak ezeken kívül munkakör-változással, munkaviszony-megszüntetéssel, igazolatlan hiányzással és fegyelmi határozat elleni fellebbezéssel kapcsolatos kérdéseket. Csak egyetlen olyan eset fordult elő, hogy a dolgozó nem ismerte el a határozat helyességét, s a Csongrád megyei Munkaiügyi Döntőbizottsághoz fellebbezett. Eredménytelenül, hiszen a döntést alapos kivizsgálás előzte meg.

A munkaiügyi döntőbizottság munkája nagy körültekintést igénylő tevékenység, s a ruhagyáriak ennek megfelelően látják el feladatukat. Sokat töprengenek egy-egy beadványon, utánané-nek mindennek, ami az ügy tisztázását elősegítheti, s gondosan mérlegre teszik a tényeket, érveket erről is, arról is. Így születnek, más-ként nem is születnének olyan reális alapokon nyugvó döntések, melyek minden körülményt figyelembe vesznek.

A gyár egy régi dolgozója a selejtkártérítés csökkentését kérte. Első selejtje volt, s úgy keletkezett, hogy a műszak vége felé a terv teljesítéséért való igyekezet közben, olló helyett szerszemből húzta meg az anyagot, s az beszakadt a varrás mellett. Figyelembe véve a dolgozó munkához való viszonyát, s szociális

körülményeit is, a döntőbi-zottság méltányosnak találta a kérést, s csökkentette a kártérítési összeget.

3

Bagaméri Lajosnak, a Csongrád megyei Munkaiügyi Döntőbizottság elnökének a szó több értelmében is „nagyban” panaszokodnak. Fellebbezések érkeznek hozzá Szegedről, s a megye legkülönbözőbb részeiből a vállalati munkaiügyi döntőbi-zottságok határozatai ellen.

— A munkaiügyi döntőbi-zottságok általában a törvényes rendelkezéseknek megfelelően, helyesen hozzák határozataikat — állapítja meg az elnök. — Különösen jól működik a textilművek, a ruhagyár, valamint Szeged város közös munkaiügyi döntőbizottsága, amely a kislétszámú üzemek, kirendeltségek problémáival foglalkozik. Sajnos, több állami gazdaság, földműves-szövetkezet, s ugyanígy a 10-es AKÖV munkaiügyi döntőbizottságáról ennek ellenkezőjét kell mondani — náluk több olyan határozat született, amivel a másod-fok nem érthetett egyet, igaz-zat adott a fellebbezőnek.

1965 első felében Csongrád megye 376 fellebbezést „termelt”, s rengeteg adminisztrációt hozza. Ahogy elnézem a hírtó dossziékat, hosszú olvas-mány lehet egy-egy ilyen vitás ügy „peranyaga”. Íme, a fellebbezés is elég szapo-ra, s még sokkal nehezebb kivizsgálni, mint szülőany-ját, a panaszt; gyűjteni kell hozzá a tényanyagot, bizo-nyítékokat, s alapos tanulmányozás után helyes és megtámadhatatlan döntéseket hozni.

Erre törekszik minden erejével a Csongrád megyei Munkaiügyi Döntőbizottság, erre törekszik, mert tudja, hogy csak így felelhet meg a bizalomnak és várakozás-nak, amellyel a dolgozók és vállalatok ügyük elintézését kérik tőle.

S. M.

KÉT VENDEG, NÉGY KISÉRŐ — ÁTHÁRÍTOTT ÖSSZE — FURMINT.

HUBERTUS, RÖVID KARAJ

Népi ellenőrök a reprezentációról

A népi ellenőrök a vállalatok igazgatói alapjának felhasználásával foglalkozó vizsgálatukban a különböző szervek, üzemek és intézmények reprezentációját is megnézték. Megállapították, hogy jöllehet általában csök-kent a szabálytalanságok száma, még mindig előfor-dul, hogy helyenként meg-sértik az előírásokat, az ész-szerű takarékságot elvet.

A fővárosi tanács ipari osztálya például úgy tetézte reprezentációját, hogy — fölöttesének tudtával és jóváhagyásával — költségeiből havi 200 forintot áthá-ritott a Patyolat Vállalatra. A pénzből kávét, barackpá-linkát, valamint egyéb „cse-

megéket” vásároltatott és — a megállapodás értelmében — „természetben” vette át a hozzájárulást. A vizsgálat tapasztalataiból kiderült, hogy több esetben a Patyolatnál is eltulolták a ven-déglátás méreteit. Egy alka-lommal például négyen kí-sérték el két külföldi ven-dégüket a vacsorához. A hat-személy fogyasztása megha-ladta az ezer forintot. Az étkezésen kívül 468 forintot költöttek italra és feketére.

A fővárosi gázműveknél a váci tanács képviselőinek fogadásakor több mint tíz-üveg tokaji furmintot, egy-egy üveg kecskeméti ba-rackpálinkát és hubertust, továbbá négy kilogramm rő-

vidkarajt táltaltak az asz-talra és fogyasztottak, illet-ve könyveltek el. A népi ellenőrök ezenkívül olyan esetet is találkoztak a vál-lalatnál, amikor kozmetiká-zással tették elfogadhatóvá a számlát. Ez történt pél-dául annak a két külföldi vendégnek az esetében is, aki eredetileg ötödmagával va-csorázott a Mátyas-pincében. A pénztári bizonylaton, amelynek alapján kifizették a költségeket, azonban „hat személyt könyveltek el” a fogyasztás indoklásaként. A vállalati mérleg mellékleté-ben szereplő kimutatáson pe-dig már nyolcra nőtt a va-csora résztvevőinek száma. (MTI)